William Goldman – Stephen King

PIINA

Oheismateriaali

TAMPEREEN TEATTERI

William Goldman – Stephen King

Piina

Ensi-ilta 3.10.2019

Oheismateriaalin valmistus:

Hilpi Luukkonen	Sammon keskuslukio, englanti, ruotsi
Sari Vuokko	Nokianvirran koulu, englanti, ruotsi
Terhi Lintunen	Kalevan lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Jenni Hurme	Kalevan lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Eeva Humalamäki	Linnainmaan koulu, AI, ilmaisutaito
Nina Ignatius	Linnainmaan koulu, historia, yhteiskuntaoppi
Miia Kuorilehto	Linnainmaan koulu, S2, äidinkieli ja kirjallisuus
Annukka Haapakoski	Tammerkosken lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Jonna Wirén	Tammerkosken lukio, äidinkieli ja kirjallisuus

Mihin tarkoitukseen oheismateriaali on tehty?
Oheismateriaalin tavoitteena on syventää esityksen katsomiskokemusta ja herättää ajatuksia ja keskustelua teatterielämyksestä. Tehtäviä voi käyttää ennen ja jälkeen teatteriesityksen. Materiaali soveltuu esimerkiksi yläkoulun, ammattiopiston ja lukion opiskelijoille. Aineistoa voi soveltaa tehtäessä opintoihin opintosuorituksia.

Miten materiaalia käytetään?
Voitte vapaasti valita teitä kiinnostavat alueet ja käsitellä niitä joko ohjeen mukaan tai haluamallanne tavalla: pari- ja ryhmätöinä, keskusteluina, kirjallisina tehtävinä tai draamatehtävinä.

Voitte tutustua myös muiden näytelmien materiaaleihin sekä teatterietikettiin. Oheismateriaaleissa on erilaisiin tilanteisiin sopivia draamatehtäviä sekä materiaalia teatteriesityksistä yleensä.
http://www.tampereenteatteri.fi/fi/yleisotyo/opettajille/
http://www.tampereenteatteri.fi/fi/yleisotyo/teatterietiketti/

Kuvat: Harri Hinkka, Tampereen Teatteri

Antoisaa teatterielämystä!

SISÄLLYSLUETTELO

I	**PIINA: perustietoa**	4
II	**Luku- ja kirjoitustaidon tehtäviä**	6
III	**Luovan kirjoittamisen tehtäviä**	7
IV	**Tehtäviä yläkoululaisille teatteriesityksen jälkeen**	8
V	**Draamatehtäviä**	10
VI	**Materiaalia ja tehtäviä englanniksi**	12
VII	**Tampereen Teatterin ohjelmisto**	18
VIII	**Teatterietiketti**	20

I Piina: perustietoa

Kirjoittanut **William Goldman**
Perustuu **Stephen Kingin** romaaniin
Suomennos **Timo Mikkola**
Ohjaus **Antti Mikkola**
Lavastus- ja pukusuunnittelu **Mikko Saastamoinen**
Valo- ja videosuunnittelu **Tiiti Hynninen**
Äänisuunnittelu **Hannu Hauta-aho**

Rooleissa:

Esa Latva-Äijö	Paul Sheldon
Mari Turunen	Annie Wilkes
Jukka Leisti	Poliisi

Stephen King

Stephen King syntyi vuonna 1947 Yhdysvalloissa. Hän on koulutukseltaan englanninopettaja. Hän on kirjoittanut kymmeniä romaaneja ja novellikokoelmia. Hän julkaisi ensimmäisen kirjansa Carrie vuonna 1974. King on kirjoittanut myös salanimellä Richard Bachman. Hänellä on kolme lasta ja hän on jopa kirjoittanut yhden kirjan (Ruususen uni) yhdessä poikansa Owenin kanssa.

Kingin monissa teoksissa on havaittavissa selvä sanoma: joskus kohteena on perheväkivalta, joskus vanhusten huono kohtelu, joskus yleinen suvaitsemattomuus ja heikompien sortaminen.

Koululaisena Stephen luki innokkaasti EC Comicsin kauhusarjakuvia ja alkoi kirjoittaa itse tarinoita. Hän kopioi tarinoitaan ja kauppasi niitä kaveripiirilleen. Myöhemmin opettajana toimiessaan hän myös hankki lisätuloja kirjoittamalla tarinoita lehtiin.

Kingin mieleen juolahti ajatus koulukiusatusta tytöstä, jolla oli telekineettisiä kykyjä. Hän ei kuitenkaan oikeastaan pitänyt kehittelemästään tarinasta eikä uskonut sen kaupalliseen menestykseen. Niinpä aloitettu kertomus päätyi roskakoriin. Sieltä hänen vaimonsa löysi sen ja rohkaisi Kingiä kirjoittamaan tarinan loppuun. Hän viimeisteli romaaninsa Carrien ja lähetti sen Doubleday-kustantamolle. Hän sai siitä vain pienen korvauksen, mutta vielä vuoden sisällä Signet Books osti Carrien pokkarioikeudet huimaan 400 000 dollarin hintaan.

Seuraava kuuluisa romaani oli Hohto ja niin siitä kuin Carriestakin tehtiin myös elokuvaversiot. Myös useista muista Kingin teoksista on tehty elokuvia. Suurin osa hänen kirjoittamistaan teoksista on saatavina myös suomenkielisinä versioina.

Piina (*Misery*)

Stephen King kirjoitti romaanin Piina (Misery) vuonna 1987. Kingin piti alun perin julkaista teos salanimellä Richard Bachmann, mutta salanimi ehti paljastua ennen kirjan valmistumista. King oli suunnitellut Piinan nostavan Richardin Bestseller-listoille. Sheldonin on monesti sanottu olevan aivan kuin King itse. Romaanista tehtiin elokuvaversio vuonna 1990. Elokuvan pääosissa ovat James Caan ja Kathy Bates. Kathy Bates voitti Oscar-palkinnon parhaasta naispääroolista tässä elokuvassa.

Näytelmässä Paul Sheldon, kirjailija, joutuu auto-onnettomuuteen. Tien varrelta hänet korjaa käsiinsä Annie, entinen sairaanhoitaja, joka on Paulin ”ykkösfani”. Sheldon on kuuluisa Misery-romaaneistaan ja Annie rakastaa näitä romaaneja yli kaiken. Paul huomaa vähitellen pelastajassaan omituisia piirteitä ja piina vain pahenee. Tämä näytelmä on mukaansatempaava psykologinen trilleri, jossa jännitys kasvaa koko ajan loppua kohden.

II Luku- ja kirjoitustaidon tehtäviä

1. Lukutaidon kokeen kysymyksiä

1. Mitä näytelmän prologin perusteella voi päätellä esim. juonesta, henkilösuhteista ja tekstilajista? (12 p.)

   PROLOGI

   Huone talossa. Yksi sänky. Mies makaa sängyllä. Mies ei liiku. Hän saattaa olla kuollut.

   Huoneeseen johtavan oven takaa kuuluu heikko television ääni. Chuck Wooleryn ”Love Connection” [parinetsimisohjelma kuten Napakymppi]. Sitten kuuluu ääni myös oven takaa, keittiön munakello soi.

   Ovi aukeaa ja ANNIE WILKES tulee ovelle. Hänellä on, kuten aina, villatakki päällään. ANNIE on ainutlaatuinen, niin täällä kuin muissa maailmoissa.

   Hän kävelee sängylle ja puhuu, hellästi.

   ANNIE
   Paul? Minä tässä.

   PAUL Ei päästä ääntäkään. ANNIE ottaa kaksi pilleriä villatakkinsa taskusta, nostaa Paulin päätä, avaa tämän suun, pistää pillerit suuhun ja varmistaa, että ne menevät Paulin kurkkuun. Hän laskee pään takaisin tyynylle.

   ANNIE
   Sinulle ei voi enää tapahtua mitään pahaa. Ei kun Annie on tässä. Olen ykkösfanisi.

   ANNIE poistuu. Tv:n ääni katkeaa äkisti: ANNIE on sulkenut sen yöksi. Hiljaisuudessa hän palaa. PAULin vierelle, lähelle.

   ANNIE (kuiskaa)
   Olen ykkösfanisi.

2. a) Poimi näytelmän motiiveja ja kirjoita vastauksesi luetteloksi. (12 p.)
   b) Tarkastele ja tulkitse motiivien merkityksiä. (18 p.)

3. Kuvaa näytelmän rakenne draaman kaaren avulla. (12 p.)

4. Erittele ja tulkitse näytelmän nimeä ja teemoja. (30 p.)

5. Analysoi päähenkilöitä ja heidän välisiään valtasuhteita. (30 p.)

6. Analysoi näytelmän miljöitä. Huomioi esim. konkreettinen, sosiaalinen, ulko- ja sisämiljööt. (30 p.)

7. Kirjoita esityksestä näytelmäarvostelu. (30 p.)

2. Kirjoitustaidon kokeen kysymyksiä

1. Pohdi fanikulttuuria ilmiönä katsomaasi *Piina*-näytelmää, vähintään yhtä muuta aineistoa ja omia kokemuksiasi hyödyntäen.

Aineistot:

- ***Piina*-näytelmä**

- **Tomi Olli: Minna, 41, suhaa tuhansia kilometrejä toisen miehen perässä, mutta aviomies ymmärtää: ”Olemme sopineet näistä asioista” (il.fi 04.05.2019)**

  https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/bd4a232f-02ef-449a-8460-8204b306af39

- **Lore Korpelainen: Fanittaminen muuttuu, muttei hylkää: "Enää en lankeaisi kaukorakkauteen" (yle.fi 22.11.2016)**

  https://yle.fi/uutiset/3-9309094

- **Minna Perovuo: Tosifanitus vaatii omistautumista – MMer ei laske odotukseen käytettyjä tunteja, kun haluaa nähdä idolinsa (yle.fi 2.4.2019)**

  https://yle.fi/uutiset/3-10717445

2. Milloin itsekkyys on tervettä, milloin ei? Pohdi asiaa Sheldonin henkilöhahmon, omien kokemustesi sekä vähintään yhden alla olevan aineiston pohjalta.

   Aineistot:

- ***Piina*-näytelmä**

- **Tieteen termipankki: Filosofia: egoismi**
  https://tieteentermipankki.fi/wiki/Filosofia:egoismi ***(www.tieteentermipankki.fi luettu 26.08.2019)***

- **Maaret Kallio: Minä, minä, minä! Yksilöllisyyden korostaminen on mennyt liiallisuuksiin, ja se syö sekä yhteistä hyvää että yksilön hyvinvointia**
  https://www.maaretkallio.com/2018/03/28/mina-mina-mina-yksilollisyyden-korostaminen-on-mennyt-liiallisuuksiin-ja-se-syo-seka-yhteista-hyvaa-etta-yksilon-hyvinvointia/
  (www.maaretkallio.com 28.3.2018)

- **Klamydia: Minäminäminä**
  https://genius.com/Klamydia-minaminamina-lyrics **(Tippurikvartetti, 1994)**

- **Samuli Knuuti: Pop-essee: Minä, minä, minä! Taylor Swift ja egoismin aikakausi**
  https://www.rumba.fi/uutiset/pop-essee-mina-mina-mina-taylor-swift-ja-egoismin-aikakausi/
  (rumba.fi 14.11.2017)

III Luovan kirjoittamisen tehtäviä

Luovan kirjoittamisen tehtäviä yläkouluun ja toiselle asteelle Piina-näytelmän pohjalta

1. Annien päiväkirja: asetu Annien asemaan ja kirjoita hänen nimissään päiväkirjaa ajalta ennen näytelmän kuvaamia tapahtumia.
2. Valitse näytelmästä kohtaus tai tilanne, jossa havaitset erityistä jännitteisyyttä. Asetu sen jälkeen jommankumman henkilöhahmon asemaan ja kirjoita päiväkirjakatkelma, jossa hahmo palaa tilanteeseen.

3. Annien pöytälaatikkorunot: kirjoita runoja, jotka voisivat olla Annien. Pyri siihen, että ne jollain tavalla paljastavat Annien ristiriitaisen luonteen.
4. Näytelmässä on tekeillä kirja. Millainen se voisi olla, jos se olisi Annien mielen mukainen? Kirjoita teoksesta juoniselostus.
5. Laadi näytelmälle vaihtoehtoinen lopetus niin, että Paul ei pääse pois talosta.
6. Jos näytelmästä tehtäisiin kauhuparodiaversio, millainen se voisi olla?
7. Kuvittele tilanne toisin päin: mitä jos Annien tarkoitusperät olisivatkin hyvät ja hän olisi pahaa aavistamatta ottanut luokseen kirjailijan, joka osoittautuu aivan toisenlaiseksi kuin hän on luullut. Suunnittele tältä pohjalta yksin tai parin kanssa näytelmäkäsikirjoitus. Voitte erikseen miettiä, millaisia kauhun elementtejä näytelmässänne voisi olla ja miten se olisi lavastettu.
8. Kirjoita näytelmän pohjalta kuuloaistia hyödyntävä novelli Paulin näkökulmasta: mitä kaikkea hän kuulee sängystään käsin? Mitä äänet paljastavat tai ennakoivat?
9. Kuvittele, että Annien ja Paulin tarina olisi romanttinen draama tai komedia. Suunnittele yksin tai parin kanssa näytelmäkäsikirjoitus. Miettikää, millaisia olisivat draaman tai komedian peruselementit, joita käyttäisitte.
10. Valitse jokin näytelmän kohtauksista ja kirjoita siitä romaanikatkelma. Mieti, miten romaanin ja näytelmän kerronnan keinot eroavat toisistaan, ja ota erot huomioon tekstiä kirjoittaessasi.
11. Ideoi, millä muulla tavalla näytelmän olisi voinut puvustaa ja lavastaa. Kirjoita vaihtoehtoinen lavastus- ja puvustussuunnitelma.
12. Kirjoita Paulille kirje Anniena ennen näytelmän tapahtumia. Mitä arvelet Annien haluavan sanoa Paulille?
13. Kuvittele Annien olevan ahkera Twitterin käyttäjä. Mitä kaikkea Annie tviittaisi ennen Paulin tapaamista, entä sen jälkeen, kun Paul on päätynyt hänen luokseen?

IV Tehtäviä yläkoululaisille teatteriesityksen jälkeen

1. **Käykää keskustelua katsotusta näytelmästä mielipidejanan avulla.** Oppilaat asettuvat mielipidejanalle sen mukaan, miten suhtautuvat väitteisiin; janan toisessa päässä seisovat ovat samaa mieltä ja toisessa päässä seisovat eri mieltä väittämien kanssa. Paikan voi valita myös jostain keskeltä.

   Esimerkkiväittämiä:

   Näytelmä oli jännittävä alusta loppuun asti.
   Näytelmässä oli mukana huumoria.
   Näytelmä oli raaka.
   Buster on näytelmässä turha henkilö.
   Loppuratkaisu oli yllättävä.
   Menisin mielelläni katsomaan näytelmän uudelleen.

2. **Piirtäkää pareittain näytelmästä aikajana**, johon keräätte keskeisiä tapahtumia. Aloittakaa jana vihreällä värillä ja vaihtakaa punaiseen, kun mielestänne tapahtuu jotain sellaista, joka osoittaa, ettei Annie olekaan avulias ohikulkija vaan jotain aivan muuta. **Vertailkaa tuotoksianne ja keskustelkaa** mahdollisista eroista. **Mitkä tapahtumat olivat eri parien mielestä merkityksellisiä? Missä kohdassa aikajana muuttuu punaiseksi?**

3. **Kääntäkää Paulin ja Annien roolit toisin päin.** Keskustelkaa, mihin asioihin näytelmässä sukupuoliroolit vaikuttavat. Olisiko roolien vaihtaminen mahdollista? Miten? Millä seurauksella? Mitä muuta näytelmässä pitäisi tuolloin muuttaa?

4. **Kootkaa ajatuskartan muotoon ryhmissä tietoa päähenkilöistä.** Osa ryhmistä keskittyy Pauliin, osa Annieen. Ryhmätyöskentelyn apuna voi käyttää seuraavia kysymyksiä:

   Millainen henkilö on luonteeltaan? Mistä tämä käy ilmi?
   Mitkä asiat ovat hänelle tärkeitä?
   Mitä hän pitää epämieluisana?
   Mitä tavoitteita, pyrkimyksiä henkilöllä on?
   Mitä ongelmia tai ristiriitoja hänellä on elämässään?
   Muuttuuko henkilö jollain tavalla tarinan aikana? Jos muuttuu, niin mikä tai mitkä asiat aiheuttavat muutoksen?
   Millaisia ajatuksia hänen toimintansa sinussa herättää?
   Raivostuttaako/vihastuttaako/hämmästyttääkö/kiinnostaako hän sinua? Miksi?

   Ryhmissä toimimisen jälkeen jokainen täydentää mielikuviensa ja -kuvituksensa avulla puuttuvat palaset joko Paulista tai Anniesta ja **kirjoittaa henkilökuvauksen**. Puuttuvien palasten joukossa ovat esimerkiksi tiedot henkilön historiasta, perhe- ja ystävyyssuhteista, harrastuksista jne. Henkilökuvauksessa myös otsikolla on tärkeä tehtävä; esimerkiksi *Sisukas Sheldon*, *Maaninen Annie* jne. luovat mielikuvia kuvattavasta henkilöstä.

5. **Kurkistakaa Annien elämään ennen näytelmän tapahtumia kirjoittamalla viisi päiväkirjamerkintää, jotka liittyvät jollain tavalla Paul Sheldoniin.**

6. **Tehkää näytelmään liittyen erilaisia mediatekstejä.**

   a. **Keksikää ja kirjoittakaa yksin/pareittain/ryhmissä mahdollisimman mielenkiintoinen ja ytimekäs LÖÖPPI** Paul Sheldonin katoamisesta/löytymisestä iltapäivälehteen. Lööpit voidaan viimeistellä postereiksi ja laittaa esille.
   b. **Keksikää ja kirjoittakaa UUTINEN** Paul Sheldonin katoamisesta/löytymisestä sanomalehteen. Uutista varten voitte esimerkiksi haastatella kuvitteellisia silminnäkijöitä, Sheldonin perheenjäseniä, kustantamoa jne. Kirjoittamisen jälkeen **uutiset voidaan videoida** uutislähetyksiksi.
   c. Kuvitelkaa itsenne Paulin tai Annien asemaan ja **pitäkää blogia näytelmän tapahtumien ajalta**. Sopikaa, montako blogimerkintää tehdään. Blogimerkinnässä on olennaista lyhyt ja ytimekäs otsikko, selkeä kappalejako ja mielenkiintoinen sisältö. Tarkoituksena ei ole kirjoittaa päiväkirjaa tai kärsimystarinaa vaan tehdä huomioita elämästä ja ihmisistä yleisemmällä tasolla. **Jos mahdollista, toteuttakaa blogit sähköisessä muodossa** ja liittäkää niihin esimerkiksi aihepiiriin sopivia kuvia.

7. **Keksikää ja kirjoittakaa, miten Paul pääsee pois Annien talosta.**

V Draamatehtäviä

1. **Mielipidejana:** Opettaja esittää väittämiä ja oppilaat asettuvat janalle oman mielipiteensä mukaiseen kohtaan. Voidaan myös pysähtyä keskustelemaan mielipiteistä ja perustella niitä.

Näytelmä oli jännittävä.
Näytelmän henkilöt olivat kiinnostavia.
Lavastus oli onnistunut.
Näyttelijät sopivat hyvin rooleihinsa.
Näytelmä pysyi kiinnostavana koko ajan.
Tunsin näytelmän aikana myötätuntoa.
Näytelmässä oli hauskoja kohtia.
Ajattelin näytelmän henkilöitä ja tapahtumia jälkeenpäin.
Näytelmän loppu on onnistunut.
Näytelmä sopii nuorille.
Nuorten pitäisi käydä enemmän teatterissa.

2. **Hirviöhippa**: Yksi on hirviö, joka pelottavasti huutaen ja elehtien yrittää ottaa muita kiinni. Kun hirviö saa jonkun kiinni, tästäkin tulee samalla tavalla liikkuva hirviö. Leikki päättyy, kun kaikki ovat hirviöitä.

3. **Arvaa ketä fanitan?** Yksi ryhmäläisistä tulee vuorollaan luokan eteen, ja päättää kenen kaikille tutun henkilön fani on. Muut yrittävät kysymysten avulla selvittää, kuka ihailun kohteena on. Kysymyksiin saa vastata vain kyllä tai ei.

4. **Olin ykkösfani!** Ryhmäläiset kertovat, ketä ovat fanittaneet ja millaisiin tilanteisiin fanitus on heidät vienyt. Miksi ihailit juuri häntä? Oletko tavannut idolisi? Milloin fanitus menee yli? Mihin fanitus loppui? Ketä nyt fanitat?

5. **Kuuluisa kirjailija kadonnut!** Paikallisen kyläkaupan seinällä on lööppi kirjailijan katoamisesta (ohjaaja kiinnittää seinälle lööpin). Ryhmäläiset kokoontuvat improvisoiden kauhistelemaan tapausta ja keskustelemaan annetuissa rooleissa. Mitä he uskovat kirjailijalle tapahtuneen? Miten he kommentoivat kirjailijaa ja tapausta? Mitä pitäisi tehdä?
Rooleja: hotellinomistaja, manageri, seriffi, kauppias, kirjailijan tytär, tapauksesta kiinnostunut toimittaja.
Yhtäkkiä paikalle saapuu myös paperia ostamaan Annie. Miten hän osallistuu keskusteluun?

6. **Annien päiväkirja:** Eläydy Annien aikaisempiin vaiheisiin (lapsuus / nuoruus / avioliitto / elämä ennen sieppausta) ja kirjoita päiväkirjamerkintä, joka jotenkin auttaa ymmärtämään Annien tekoa.

7. **Kauhun äänimaisema:** Jakaudutaan 3-4 hengen ryhmiin. Ryhmä suunnittelee pelottavan äänimaiseman (esimerkiksi kummitustalo, takaa-ajo, öinen metsä, hirmumyrsky) eri tavoilla äännellen, tömistellen ja kolkuttaen. Apuna voi käyttää myös puhelinta ja muita välineitä. Äänimaisema esitetään muille, jotka kuuntelevat silmät kiinni. Mitä ääniä erottui ja miltä kokemus tuntui? Pelottiko?

8. **Silloin pelotti!** Palautetaan mieleen hetkiä, jolloin pelotti, ja jaetaan tarinoita.

9. **Arjen kauhua:** Keksikää pienissä ryhmissä arkinen tilanne, joka muuttuukin kauhukokemukseksi (esimerkiksi hissiin jumittuminen, metsään eksyminen, pimeässä kellarissa haparointi, joku lähtee seuraamaan kadulla). Suunnitellaan pieni näytelmä, joka päättyy kuitenkin onnellisesti.

10. **Pitää vain jatkaa matkaa:** Yksi ryhmäläisistä tulee luokan eteen pitämään Paulin loppupuheenvuoron:

”Kiitos kaikille. En päässyt Miseryn lapsen pressikiertueelle, joten on todella hienoa esitellä Miseryn paluu täällä kotonani New Yorkissa.

(hetki)

Alun perin minun piti tuoda tänne ihan toisenlainen kirja, mutta elämällä oli muita suunnitelmia. Se kirja tuntuu nyt hyvin kaukaiselta, kuin toisesta elämästä.

(hetki)

Olen hyvin iloinen, kun voin jakaa Miseryn paluun teidän kanssanne. Ja luulen, että teistä suurin osa tietää, millaisissa olosuhteissa kirja on syntynyt. Olin piilottanut oikean kirjan ja poltin väärennöksen – kuulostaa ihan romaanilta – minkä minä sille mahdan... sellaisia juonenkäänteitä minä teen.

(hetki)

Tämän kirjan kirjoittaminen piti minut hengissä, joten minun täytyi pelastaa myös kirja. Kirjoitin sen naiselle, joka uskoi kirjojeni ihmisiin enemmän kuin minä itse, joka vaati, että minun pitää olla reilu heitä kohtaan. Hän halusi tietää, mitä tapahtui seuraavaksi, ja yllätyin, että minäkin halusin.

(hetki)

Tyttäreni Chloe, joka on ilokseni myös täällä tänään, kysyi että mitä aion kirjoittaa seuraavaksi. En oikeasti tiedä. Agenttini mielestä minun pitää kirjoittaa siitä, mitä minulle tapahtui Coloradossa, mutta en usko, että pystyn. En vielä. Tiedän, että olen nyt eri kirjailija. Luulen, että olen parempi kirjailija koska... Koska minulle kävi niin kuin kävi. Parempi, koska viimein ymmärrän, millainen kirjailija minun pitää olla. Olen eräälle henkilölle sen velkaa....

Joten kirja on omistettu A – ei ännää, ei ännää, IE Wilkesille.”

(ANNIE ilmestyy, kuin kangastuksena, verisenä ja leka kädessään. PAUL jähmettyy, tuijottaa hetken, vetää henkeä ja yrittää päästä takaisin aikaisempaan tunnelmaan.)

”Mitä tahansa onkaan edessämme, haluan ajatella että... toivon että... Meidän pitää vain jatkaa matkaa, eikö niin? Meidän pitää vain jatkaa matkaa.”

Paulin viimeinen repliikki on: ”Mitä tahansa onkaan edessämme, haluan ajatella että… toivon että… Meidän pitää vain jatkaa matkaa, eikö niin? Meidän pitää vain jatkaa matkaa.”

Mitä Paul siis toivoo tulevaisuudelta? Millainen hän ajattelee tulevaisuuden olevan?

Keskustelkaa ja keksikää esim. pienissä ryhmissä, mikä on tilanne kymmenen vuoden kuluttua. Mitä kaikkea Paulin elämässä on tapahtunut? Esim. Miten hän on pärjännyt kirjailijana? Millainen on suhde tyttäreen? Vaivaavatko menneisyyden tapahtumat häntä vielä? Onko hän päässyt piinasta?

VI Materiaalia ja tehtäviä englanniksi

Information about Stephen King

Stephen King was born in 1947 in Portland, Maine, in the United States of America. He graduated from the University of Maine and later worked as a teacher of English while establishing himself as a writer. He has written dozens of novels and short stories. His books have sold more than 350 million copies worldwide and have been adapted into numerous successful films. Having also published some novels under the pseudonym Richard Bachman, King's first horror novel, Carrie, was a huge success. It was published in 1974. He has three children and he has even written one novel (Sleeping Beauties) together with his son, Owen. It was published in 2017.

King's formula for learning to write well is: "Read and write four to six hours a day, if you cannot find the time for that, you can't expect to become a good writer." In many of King's books there is a clear message. They describe tough topics like violence inside a family, treating old people badly, closed-mindedness or oppression of weaker people.

In elementary school King showed an early interest in horror and loved to read EC Comic's horror comics and he also started to write horror comics himself. He copied his own stories and sold them to his friends. Later while working as a teacher he got extra money by writing stories for the newspapers.

King got an idea to write about a bullied high-school student with telekinetic powers. First he didn't like the story and didn't really believe it would be popular, so he tossed the pages he had written in the garbage can. But his wife encouraged him to finish the story. So he finished it and sent it to the publisher. First he only got a small compensation for it, but soon Signet Books bought the paperback rights for it for 400 000 dollars.

His next famous novel was The Shining (published in 1977). Both Carrie and The Shining were adapted into film. Also many other novels by King have been made into films and tv-programmes. Most novels and short stories written by King can be found in Finnish, too.

Misery

Stephen King wrote the novel Misery in 1987. King planned the novel to be released under the pseudonym Richard Bachmann but his identity was discovered before the novel was released. King had planned to be able to get Richard to the top of the Bestseller list. The main character Sheldon has been said to be just like King himself. The novel was adapted into a film version in 1990. The main characters in the film are James Caan and Cathy Bates. Kathy Bates won the Academy Award for Best Actress at the 63rd Academy Awards. Misery is the only film based on a Stephen King novel to win an Oscar.

In the play Paul Sheldon, a popular writer, is seriously injured in a car accident. A former nurse Annie brings him to her home. Annie is Paul's "number one fan". Sheldon is famous for his Misery – novels and Annies loves these novels more than anything. Gradually Paul realizes some strange characteristics in his saviour and finally realizes he is a prisoner. This play is a real psychological horror thriller where the suspense increases.

Misery – exercises

Task 1: About writers

Why do you think some people become writers? What qualities does one need to become a writer or could anyone become one? Could you become an author as well? Why/ Why not? Read the following quotes by famous writers – what do you learn about their writing process?

I write for the same reason I breathe – because if I didn't, I would die. (Isaac Asimov)

We write to taste life twice. (Anais Nin)

The best time for planning a book is when you're doing the dishes. (Agatha Christie)

You don't write because you want to say something, you write because you've got something to say.

(F. Scott Fitzgerald)

There are three rules for writing a novel. Unfortunately, no one knows what they are. (W. Somerset Maugham)

People want to know why I do this, why write such gross stuff. I like to tell them that I have the heart of a small boy, … and I keep it in a jar on my desk. (Stephen King)

Task 2: On reading books

In Stephen King's Misery, the two main characters are a famous writer and his passionate fan who has read all his books. The following discussion questions deal with what it is like to be a reader/writer.

Version A: Work in pairs, interview your partner, take turns asking each other the following questions.

Version B: Work in groups of three/four students. Choose two sets of questions to be discussed in your group.

1. How much do you read? What do you read? Why? When? Where? How often? Alone? Do you have music in the background? Do you like to read magazines? Newspapers? Novels? What kind? Short stories? Non-fiction? What? Biographies? History? Travel books? Poetry? What? Plays? Blog postings? Do you prefer reading paperbacks or online versions? What is good/bad about each of these?

2. In your opinion, do people read enough nowadays? Why don't some people read? Should they? Why? Do people read the right kind of things? What do you think about comic books? Romances? Teens' /Women's magazines? Detective stories? Spy stories? Horror stories? Why do people enjoy reading them? How important is reading? What does it give to a person?

3. What makes a good book? A boring book? A useful book? Can any kind of book be called a good book? Can a detective /comic book be called culture? What kind of book is cultural? What do you think of Finnish writers?

4. If you were to write a book, what would you write about? What kind of book would you write? Would it be a short story/a play/ a poem/ a screenplay for a film…? What kind of people do you think writers are? Why can some people write and others not? Do you think anyone can write a novel? How difficult do you think it is?

5. What do you think of children's books? What qualities should a good children's book have? Give an example of a good/bad children's book. What do you think children should read? What about comics? What should be done to encourage children to read more? Did your parents read to you when you were small? What was it like? Have your reading habits changed since you were small? How?

6. Find out what the Pen club is. Why is it important?

Task 3: Crossword: **Medical words in the manuscript**

A. Look at the crossword puzzle and fill in the missing medical words with the help of the Finnish clues.

   Valittavana kaksi vaihtoehtoa: Opettaja voi valita ryhmänsä sanastokapasiteetin perusteella seuraavilta sivuilta joko tyhjän ristikon tai ristikon, jossa on jokaisesta sanasta yksi kirjain valmiina.

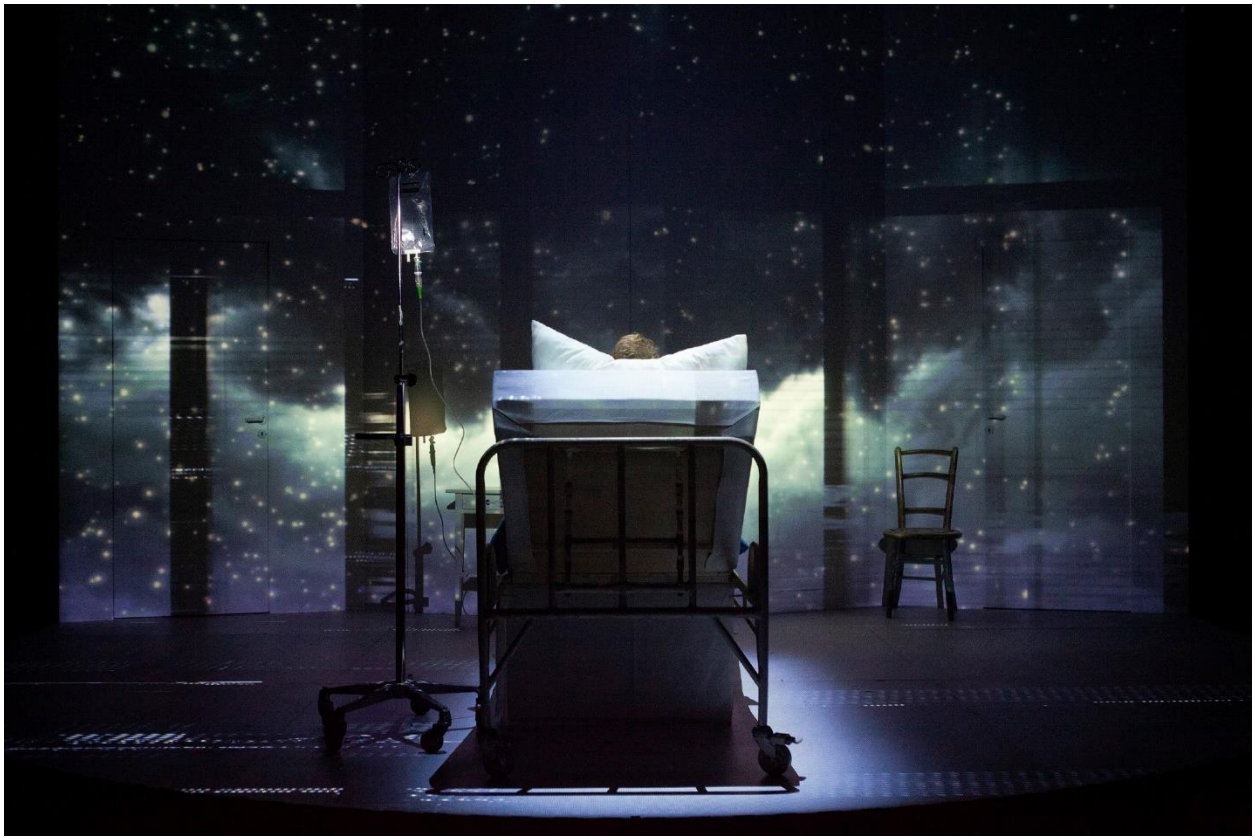

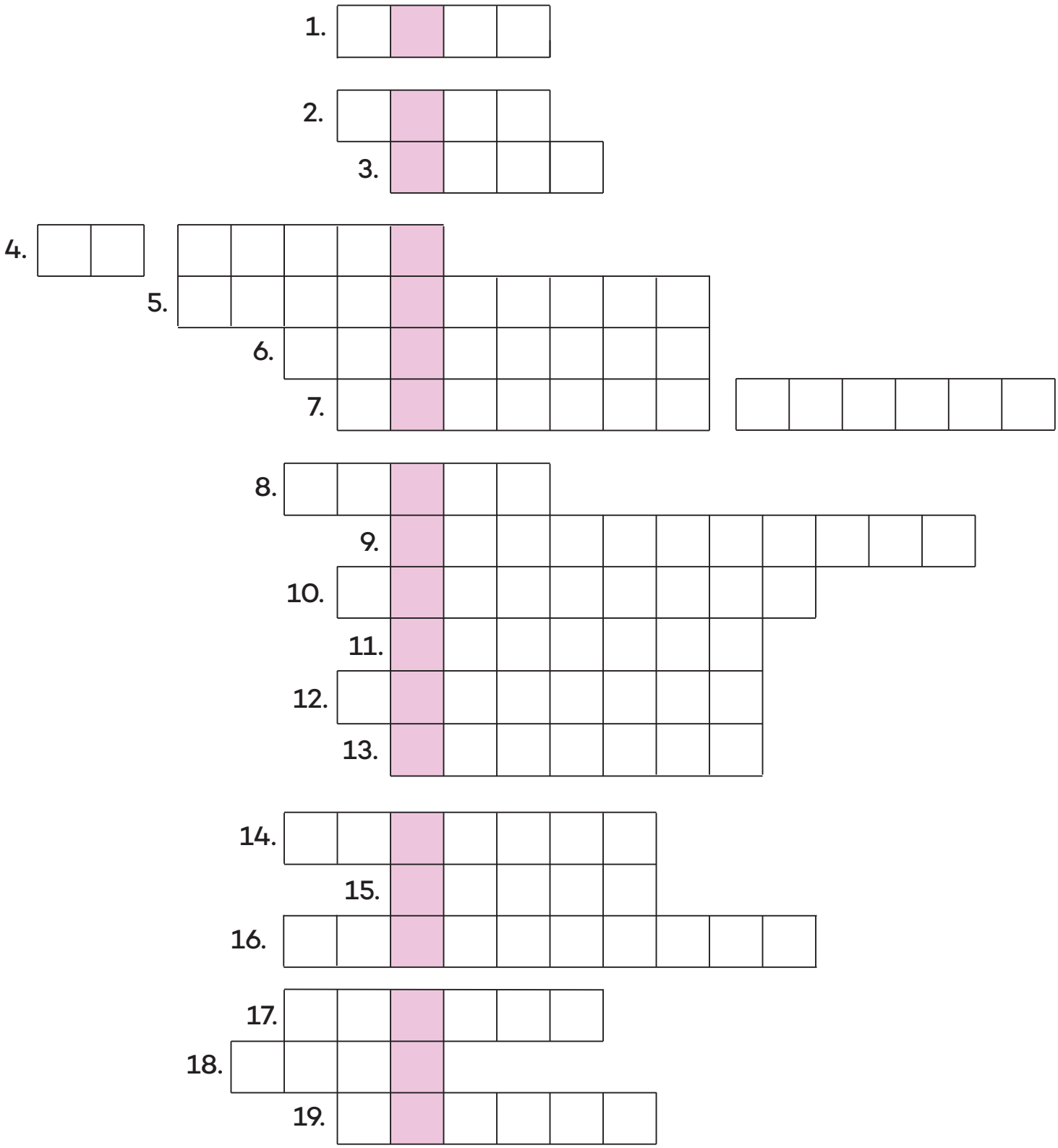

Suomenkieliset vihjeet:

1) pilleri
2) kipu, tuska
3) valittaa
4) tuskissaan
5) poissa sijoiltaan
6) kainalosauvat
7) murtuneet/murskatut nilkat
8) kavahtaa, irvistää, tempoilla
9) tajuton
10 ambulanssi
11) mustelmilla
12) lääke
13) parantua, elpyä
14) turvonnut
15) hoitaja
16) pyörätuoli
17) kärsiä
19) pistää ruiskulla

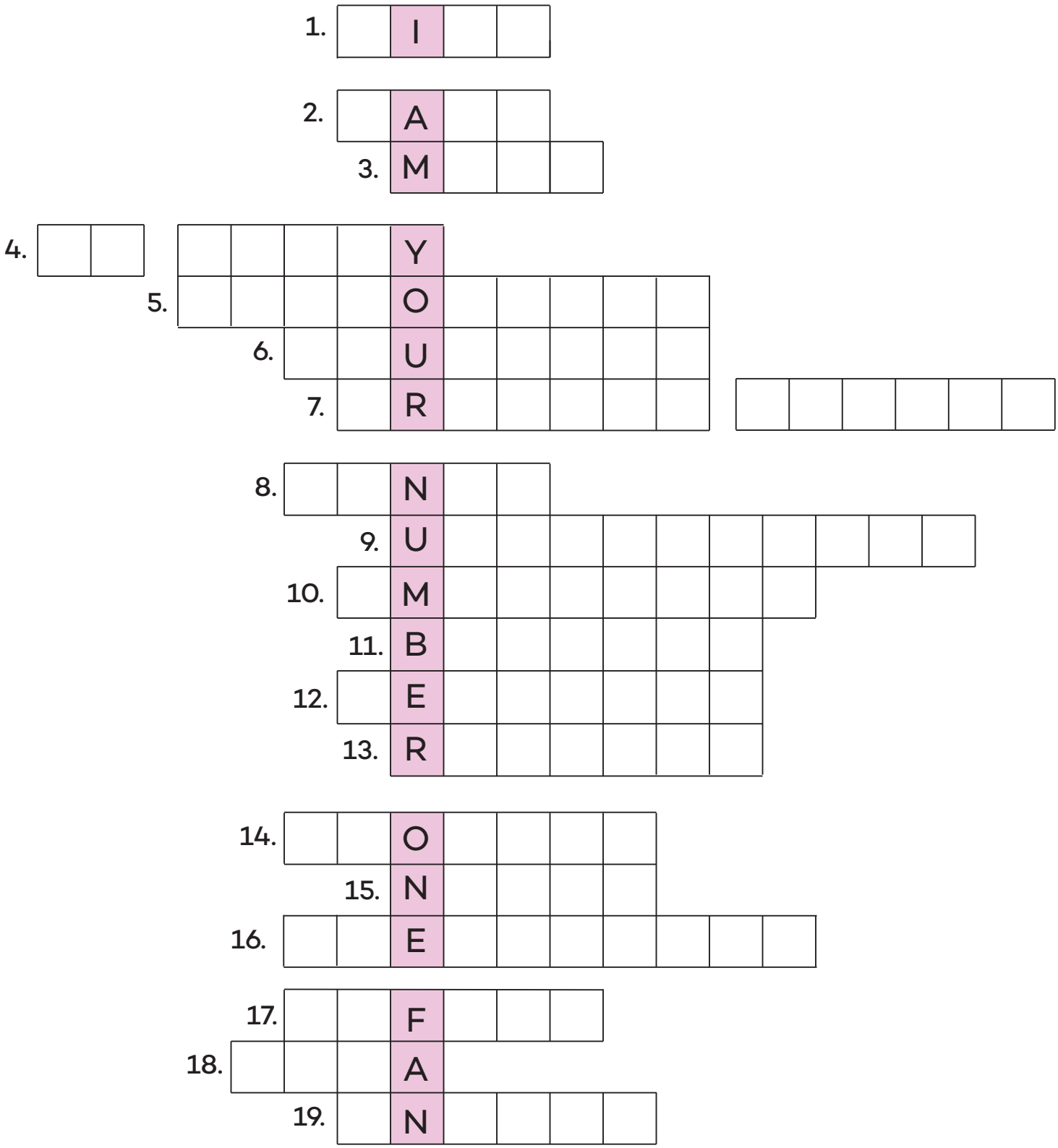

Suomenkieliset vihjeet:

1) pilleri
2) kipu, tuska
3) valittaa
4) tuskissaan
5) poissa sijoiltaan
6) kainalosauvat
7) murtuneet/murskatut nilkat
8) kavahtaa, irvistää, tempoilla
9) tajuton
10 ambulanssi
11) mustelmilla
12) lääke
13) parantua, elpyä
14) turvonnut
15) hoitaja
16) pyörätuoli
17) kärsiä
19) pistää ruiskulla

VIHJEET 1) PILLERI (P**I**LL)

2) KIPU, TUSKA (P**A**IN)

3) VALITTAA (**M**OAN)

4) TUSKISSAAN (IN AGON**Y**)

5) POISSA SIJOILTAAN (DISL**O**CATED)

6) KAINALOSAUVAT (CR**U**TCHES)

7) MURTUNEET/MURSKATUT NILKAT (C**R**USHED ANKLES)

8) KAVAHTAA, IRVISTÄÄ, TEMPOILLA (WI**N**CE)

9) TAJUTON (**U**NCONSCIOUS)

10 AMBULANSSI (A**M**BULANCE)

11) MUSTELMILLA (**B**RUISED)

12) LÄÄKE (M**E**DICINE)

13) PARANTUA, ELPYÄ (**R**ECOVER)

14) TURVONNUT (SW**O**LLEN)

15) HOITAJA (**N**URSE)

16) PYÖRÄTUOLI (WH**E**ELCHAIR)

17) KÄRSIÄ (SU**F**FER)

18) KOOMA (COM**A**)

19) PISTÄÄ RUISKULLA (I**N**JECT)

B. Retell the plot in English with your partner by using the expressions in the crossword puzzle.

Task 4: The film trailer

A. Watch the original trailer of the first film version of Misery in https://www.youtube.com/watch?v=XHQ9CPRfDsw; what kind of ideas does it arouse in you?
B. In this scene https://www.youtube.com/watch?v=KYVxQjrm80I Annie buys the wrong paper. Watch the scene and describe the events and feelings in it.
C. Watch the hobbling scene here https://www.youtube.com/watch?v=2pbfkNI2d_A , why are native Indians mentioned here?

Task 5: Stephen King's famous novels

In the box below there are some names of Stephen King's famous novels. Can you find the right explanations for the novels under the box?

Misery IT Elevation Carrie The Shining Pet Sematary Christine Sleeping Beauties The Outsider

① The latest novel that King has written. It will be out at the end of October in 2019.

② There is a scary clown in this novel.

③ Stephen King wrote this novel together with his son Owen.

④ The main characher in this novel is a boy who has a strange relationship with his car.

⑤ The first novel Stephen King wrote.

⑥ An accident happens. The novel tells us about an author and a nurse and their really strange relationship.

⑦ In this novel a baseball youth coach is accused of the horrific murder of a young boy. He is arrested and the town turns against him.

⑧ The scene of events is a hotel.

⑨ This novel is a story of a family who loses a child, and the madness and pain that grief puts them through. King himself considers this to be his most frightening novel.

VII Tampereen Teatterin ohjelmisto

1. Mikä näytelmä?

Mene Tampereen Teatterin nettisivuille osoitteeseen www.tampereenteatteri.fi ja etsi sieltä vastaukset seuraavaan tehtävään.

Mitä Tampereen Teatterin syksyllä 2019 tai keväällä 2020 ohjelmistossa olevaa näytelmää tarkoitetaan?

a) Näytelmä, joka kertoo joulusta ja itsekkäästä kitupiikistä

b) Maailmankuulu suurmusikaali, joka perustuu mm. Disneyn animaatioelokuvaan

c) Nauruhermoja kutkuttava komedia, jossa aiheena on sairaus ja terveys

d) Draamakomedia, joka kertoo kahden erilaisen miehen ystävyydestä ja selviytymisestä arjen haasteissa

e) Elämänmakuista kirjeenvaihtoa kahden Suomen rakastetuimman näyttelijän tähdittämänä

f) Kahden naisen riemukasta heittäytymistä ja paneutumista häpeän ytimeen

g) Trilogian neljäs osa. Kertomus kahdesta matkakumppanista, joiden tiet ovat eronneet.

h) Hyytävän jännittävä psykologinen trilleri

i) Huippuhauska komedia avioliiton kautta sukuun väistämättä kuuluvista ihmisistä

j) Yhden miehen tulkinta klassikkoteoksesta

Oikeat vastaukset:

a) Saiturin joulu, b) Notre Damen kellonsoittaja, c) Lisää saikkua, kiitos!, d) Elling, e) Rakkauskirjeitä, f) Häpeä! – Nolo komedia, g) Arktiset leikit, h) Piina, i) Appivanhempien ABC – 10 tapaa selvitä, j) Riivaajat

2. Suosikit ohjelmistossa

Nyt kun olet tutustunut Tampereen Teatterin ohjelmistoon tarkemmin, mitkä kolme näytelmistä valitsisit ja menisit mieluiten katsomaan? Vertailkaa pareittain valintojanne ja perustelkaa, miksi valitsitte juuri ne kolme näytelmää; mikä niissä kiinnostaa eniten.

3. Näyttämöt

Missä kolmessa paikassa Tampereen Teatterin näytelmiä esitetään?

vastaus: Päänäyttämöllä Keskustorilla, Frenckell-näyttämöllä sekä Kulttuuriravintola Kivessä

4. Näyttelijät

Etsi Tampereen Teatterin sivuilta tietoja kolmesta sinua kiinnostavasta näyttelijästä.

5. Asiakkaana teatterissa

Pohdi miten teatterissa käyttäydytään? Mikä on teatterietiketti?

Miten varataan teatteriliput ja väliaikatarjoilu? Miten erityisruokavaliota tarvitsevat on huomioitu väliaikatarjoiluissa?

Selvitä miten voit varata teatteripaketin kokousvieraille ja mitä se voi pitää sisällään.

Millaista yleistietoa löydät teatterin nettisivuilta? Miten voisit auttaa ulkopaikkakuntalaista tulemaan teatteriin?

VIII Teatterietiketti

Teatterietiketistä saat käytännön tietoa Tampereen Teatteriin tulemisesta ja teatterissa viihtymisestä.

- Tulethan teatteriin ajoissa, sillä myöhästyneet pääsevät saliin vasta väliajalla. Teatterin ulko-ovet avataan jo tuntia ennen esityksen alkua, mutta saliin pääset 15 minuuttia ennen esityksen alkua.
- Tarkista etukäteen, millä näyttämöllä esitys on. Päänäyttämö ja Kulttuuriravintola Kivi sijaitsevat Keskustorilla ja Frenckell-näyttämö Keskustorin toisessa päässä Satakunnan sillan pielessä.
- Ulkovaatteet jätetään esityksen ajaksi narikkaan. Päänäyttämöllä sinua palvelee narikkahenkilökunta (narikkamaksu 2 €) tai voit jättää vaatteesi itsepalvelunaulakkoon. Frenckell-näyttämöllä itsepalvelunaulakot sijaitsevat teatterin aulassa.
- Jätäthän myös reput ja eväät naulakkoon.
- Huomaavaisuudesta kanssakatsojia kohtaan tulethan teatteriin ilman voimakkaita hajusteita.
- Väliaikatarjoilun voit tilata ennakkoon, näin vältyt jonottamiselta väliajalla.
- Istuinpaikkasi löydät teatterilipusta. Tarvittaessa vahtimestarit opastavat sinut oikealle paikalle.
- Suljethan esityksen ajaksi kännykän, samoin myös kaikki soittimet ja pelit.
- Esityksen aikana valokuvaaminen ja nauhoittaminen eivät ole sallittua.
- Eläydy esitykseen! Naura, jos esitys naurattaa ja itke, jos itkettää. Voit antaa myös väliaplodeja.
- Esityksen päätyttyä voit taputtaa, huutaa ”bravo!” tai nousta seisomaan ja taputtaa.
- Halutessasi voit lähettää näyttelijöille kiitoksena vaikkapa kirjeen tai kukkia. Jätä tervehdyksesi tullessasi tai väliajalla narikkaan tai vahtimestarille, niin näyttelijä saa sen loppukiitoksiin.
- Toivomme, että nautit teatterin taiasta! Otamme mielellämme vastaan palautetta. Kommentoi näkemääsi esitystä nettisivuillamme **www.tampereenteatteri.fi.**